

6.SINIF 8. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık KIRKLARELİ Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. En az iki sözcükle kurulan, genellikle gerçek anlamından ayrı bir anlam taşıyan, kalıplaşmış sözcüklere deyim denir. Deyimler kısa ve özlü anlatımlardır. Dilimizde aynı anlama gelen deyimler de bulunmaktadır. **Aşağıda verilen deyimleri inceleyip aynı anlama gelenleri eşleştiriniz.**

1. Kılı kırk yarmak

2. Ocağını söndürmek

3. Başkaldırmak

4. Aralarından su sızmamak

5. Görmezden gelmek

a. Ocağına incir ağacı dikmek

b. Sıkı fıkı olmak

c. Kafa tutmak

e. Göz yummak

f. İnce eleyip sık dokumak

2. İsim olmadığı hâlde cümlede ismin yerini tutan; herhangi bir varlığı işaret yolu, soru yolu ya da belirsiz bir şekilde karşılayan sözcüklere zamir denir.

Aşağıdaki cümlelerde yer alan zamirleri bulup çeşidini belirtiniz.

CÜMLE	Zamir olan sözcük	Zamir çeşidi
Yarın bize gelir misin?		
Kaan onu masaya bırak.		
Ayça nereye gidiyorsun?		
Kerem'i herkes çok seviyor.		
Şunu uzatır mısınız?		

3. 3 ocak tarihinde türkçe dersinden değerlendirme sınavı olacağız. Tüm konulara çok çalıştım yalnız sıfatlar konusunda zorlanıyorum. Sınavda yalnız yapmamak için defterime bir kez daha göz attım. İyiki bir kez daha bakmışım. Şimdi sıfatlarla ilgili herşeyi biliyorum.

Burak yukarıda verilen metni yazmıştır ancak Burak'ın cümlelerinde bazı hatalar bulunmaktadır. **Bu hataları düzelterek metni tekrardan boşluğa yazınız.**

4. **Karışık halde verilmiş olan sözcüklerden anlamlı ve kurallı cümleler oluşturunuz.**

yoktur aşılmasına imkân duvar olmayan hiçbir. (Çehov)

olduğumuz bilgili oranda oluruz özgür. (Sokrates)

bir hapisane bir kapatır okul açan. (Victor Hugo)

fethetmesi zaferlerin en insanın büyüğüdür kendini.
(Eflatun)

5. "O" ve "onlar" zamirleri bir insanı anlatıyorsa kişi zamiri, insan dışındaki bir varlığı anlatıyorsa işaret zamiri olur. **Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerde yer alan zamirlerin türünü belirtiniz.**

O, benim en güzel kalemim.

O, bugün alışveriş yapmış.

Onlar, sofrayı kurmuşlar.

Onlar, benim notlarım.

6. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin türlerini (isim, sıfat, zamir, edat, bağlaç, ünlem) belirtiniz.

Türkçe dersini çok seviyorum. (_ _ _ _ _)

Eve geldim ve ders çalışmaya başladım. (_ _ _ _ _)

Odasında sallanan sandalye vardı. (_ _ _ _ _)

Başarmak için her şeyi yaparım. (_ _ _ _ _)

Saçını artık kendi toplayabiliyordu. (_ _ _ _ _)

Hay aksi, uyuyakalmışım! (_ _ _ _ _)

7. Aşağıdaki cümlelerde kurgusal ifade varsa cümlelerin başına (K), gerçek ifade varsa (G) yazınız.

(.....) Sabahtan beri yağmur yağıyor.

(.....) Kelebekler hüzünlü hüzünlü uçuyorlardı.

(.....) Babam televizyon karşısında saatlerce otururdu.

(.....) Köpek etrafına intikam almak istercesine bakınıyordu.

(.....) Cıvıvı, kümesin kapısı açılır açılmaz etrafa dağılmaya başladı.

(.....) Kaplumbağa, otların arasından başını çıkarmış etrafa bakınıyordu.

(.....) Öğrenciler koridorda sohbet ediyorlardı.

(.....) Ormanların kralı tilkiye bir ders vermek istedi.

8. Ege Öğretmen, Türkçe dersinde edat ve bağlaçları anlatırken “ile, ancak, yalnız” kelimelerinin cümle içerisinde kullanımına göre farklı görevler üstlenebileceğini söyler. Bunları da öğrencilere şu şekilde açıklar:

- Bir cümledeki “ile” sözcüğü yerine “ve” bağlacı getirildiğinde cümlelerin anlamı bozulmuyorsa “ile” bağlaçtır, aksi takdirde edattır.
- Cümlede “yalnız, ancak” sözcükleri “sadece” anlamında kullanıldıysa edat; “ama, fakat” anlamında kullanıldıysa bağlaçtır.

Ege öğretmenin açıklamaları incelendiğinde aşağıda verilmiş cümlelerde edat ve bağlaçların altını çizerek görevlerini karşılıklarına yazınız.

Burak ile Yavuz Kuleli köyünde yaşıyorlar.	<input type="text"/>
Oyun oynamaya gelirim ancak ödevimi bitirdikten sonra.	<input type="text"/>
Kırklareli'ne yarın otobüsle gideceğim.	<input type="text"/>
Olanları ancak sana anlatabildim.	<input type="text"/>
Kardeşimle kırtasiye alışverişi yapmaya ilçeye gittik.	<input type="text"/>
Resim yapacaktım ancak boya kalemlerimi almayı unutmuşum.	<input type="text"/>
Doğa ile insanlar bir bütündür, birbirine bağlıdır.	<input type="text"/>
Doğanın sesini ancak isteyenler duyabilir.	<input type="text"/>
Okumak ancak yeni ufuklar keşfetmek isteyenlerin bindiği bir gemidir.	<input type="text"/>
Öğretmenim ile güzel bir piknik yaptık.	<input type="text"/>

9. Aşağıda söz sanatları ile ilgili verilen etkinlikleri yapınız.

a. Aşağıdaki tanımlarda boş bırakılan yerlere uygun olan söz sanatını yazınız.

kişileştirme
(teşhis)

konuşturma
(intak)

benzetme
(teşbih)

İnsan dışındaki varlıklara, insana ait özelliklerin verilmesine _____ denir.

İnsan dışındaki varlıklara, insanlara onların ağzından söz söyletme sanatına _____ denir.

Anlatımı kuvvetlendirmek sözün etkisini artırmak için aralarında değişik yönlerden ilgi bulunan iki varlıktan birini diğerine benzetmeye _____ denir.

b. Aşağıdaki şiirlerde hangi söz sanatlarının kullanıldığını altlarına yazınız.

Ağaç, çok sevdi çocuğu...
Öperdi altın saçlarından
Dudakları olaydı!

Arif Nihat ASYA

1.

Küçük bir çeşmeyim yurdumun,
Unutulmuş bir dağında,
Hiç kesilmeyecek suyum,
Yıldızların aydınlığında.

Cahit KÜLEBİ

2.

Gözlerim kapalı.
Sadece dinliyorum;
Yaprakların hisirtisini,
Rüzgarın uğultusunu,
Bir senfoniye andıran kuşların
sesini...

3.

Kitap dedi ki:
Ben bilgiyim, ben hayalim,
Ben bitmeyecek bir dünyayım.

4.

10.

ATASÖZLERİ

Söyleyeni belli olmayan anonim sözler.
Bir ulusun değerlerini yansıtan sözlerdir.
Az sözle çok şey anlatır.
Öğüt verici sözlerdir.
Kalıplaşmıştır, bu sebepten hiçbir kelimesi değiştirilemez.
Gerçek ve mecaz anlamda olabilir.

DEYİMLER

En az iki sözcükten oluşan genellikle mecaz anlam kazanmış söz öbekleridir. Bazen cümle biçiminde de olabilirler.
Deyimler de anonimdir.
Kalıplaşmış sözlerdir.
Deyimde amaç; bir durumu kavratmak, bir olayı açıklamaktır. Bu yönüyle atasözlerinden ayrılır.

Yukarıda deyim ve atasözlerinin özellikleri verilmiştir. Bu özelliklerden yola çıkarak aşağıda karışık olarak verilenleri inceleyiniz. Deyim olanın başındaki kutucuğa “deyim”, atasözü olana ise “atasözü” yazınız.

☐ deyim	1. Havanda su dövmek	☐	10. Sinek avlamak
☐	2. El, el ile değirmen yel ile	☐	11. Tarlada izi olmayanın harmanda yüzü olmaz
☐	3. Sakla samanı gelir zamanı	☐	12. Her çok, azdan olur
☐	4. Kulak ardı etmek	☐	13. Çoğu gitti, azı kaldı
☐	5. Emek olmadan yemek olmaz	☐	14. İğneyi kendine, çuvaldızı başkasına batır
☐	6. Aba altından sopa göstermek	☐	15. Rüzgâr ekip fırtına biçmek
☐	7. İşten artmaz, dıştan artar	☐	16. Saman alevi gibi parlamak
☐	8. Burnunun direği kırılmak	☐	17. İpe un sermek
☐	9. Laf ile peynir gemisi yürümez	☐	18. Hamama giren terler

11.

Bilinçli Tüketicinin Özellikleri

Bilinçli tüketici, alışverişe çıkmadan önce alacaklarının bir listesini yapar. Alacağı ürünlerle ilgili fiyat araştırması yapar. Besin maddelerini satın alırken üretim ve son kullanma tarihine dikkat eder. Hiçbir malı görmeden satın almaz.

Satın aldığı ürünlerde TSE damgasının olmasına dikkat eder. Satın aldığı ürünle ilgili fatura ya da fişi mutlaka alır. Özellikle dayanıklı tüketim mallarını (televizyon, buzdolabı, fırın vb.) satın alırken garanti belgeli olanları tercih eder. Satın aldığı ürün bozuk ya da hatalı olabilir. Tüketici olarak bozuk malı değiştirmek veya geri vermek hakkına sahip olduğunu bilir. Onun için elinde fiş ya da faturanın olması gerektiğini bilir.

Tüketici olarak haklarının yasalarla koruma altında olduğunu bilir. Gerektiğinde yargıya başvurabilir. Tüketici Hakları Koruma Derneği'nden yardım isteyebilir. Alışveriş yaparken aldığı malın kalitesine, bütçemize uygunluğuna ve fiyatına dikkat etmeliyiz.

Aşağıda anlamı verilen kelimeleri, metinden bulmacadaki yerine sırasıyla yazınız.

Not: Koyu renkli kutucuklara hiçbir şey yazmayınız.

1. İnsanın kendisini ve çevresini tanıma yeteneği, şuur.
2. Mal ve hizmetleri satın alıp kullanan, tüketen kimse.
3. Belirli faaliyet ve işlemler sonucu yeni bir mal veya hizmet meydana getirme.
4. Adaletin, hukukun gerektirdiği veya birine ayırdığı şey, kazanç.
5. Yasalara göre mahkemece bir olay veya olgunun doğuşuna etken olan sebeplerin göz önünde bulundurulması sonucu değerlendirilmesi sonucu verilen karar.
6. Bir mal veya iş gücü için uygun görülen para karşılığı satılan bir malın cinsini, miktarını ve fiyatını bildirmek için satıcının alıcıya verdiği hesap pusulası.
7. Alışverişlerde ödenen paranın miktarını, vergilerini, alışverişin yapıldığı tarihi gösteren belge.
8. Alınıp satılabilen her türlü ticaret eşyası.
9. Bir kimsenin gelecekteki belirli bir süre için tasarladığı gelir ve giderlerinin tümü.
10. Güvence.

1			B	İ	L	İ	N	Ç
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

12. Aşağıdaki cümlelerde renkli olarak yazılan kelimelerin türünü ilgili kutucuğa işaretleyiniz.

CÜMLELER	SIFAT	ZAMİR
Bu günlere el birliğiyle geldik.		
Arkadaşlarımla bazı haftalar pikniğe gideriz.		
Haklarımızı her zaman öğrenmeliyiz.		
O , tanıdığım en dürüst insan.		
Herkesin kolay kolay başarabileceği bir şey değildi bu .		
Tüm ödevlerimi zamanında ve eksiksiz yaptım.		
Eşyalarımın birçoğunu ihtiyacı olanlara verdim.		
Bu kitaplarımı çok seviyorum bazılarını arkadaşlarımla da paylaşıyorum.		
Doğanın bütün renklerini hayranlıkla izliyorum.		

13.

LAFLA PEYNİR GEMİSİ YÜRÜMEZ

Rivayete göre bir zamanlar İstanbul'da, Edirneli Aksi Yusuf adında bir peynir tüccarı var imiş. Madrabaz ve cimri birisi olup Trakya'dan getirttiği peynirleri İstanbul'da satar, artanını da deniz yoluyla İzmir'e gönderirmiş. İzmir'de peynir fiyatları yükseldikçe elinde ne kadar mal varsa gemilere yükletir ama ücreti peşin vermek istemeyerek, kaptanları yalanlarıyla oyalar durur, "Hele peynirler sağ salim varsın, istediğin parayı fazla fazla veririm," diye vaatlerde bulunmuş. Birkaç kez aldanan tüccar gemi kaptanlarından birisi, yine İzmir'e doğru yola çıkmak üzere iken diklenmiş:

— Efendi, tayfalarım para ödeyeceğim. Geminin kalkması için masarifim var. Navlunu peşin ödemezsen Sarayburnu'nu bile dönmem.

Aksi Yusuf her zamanki gibi,

— Hele peynirler salimen varsın... demeye başlar başlamaz gemici:

— Efendi, lafla peynir gemisi yürümez. Buna kömür lazım, yağ lazım.

Aksi Yusuf parayı ödemiş. O gün akşama kadar şu bir tek cümleyi sayıklayıp durmuş.

— Lafla peynir gemisi yürümez!

a. Yukarıdaki metnin hikaye unsurlarını yazınız.

<u>Olay</u>	<u>Kahramanlar</u>	<u>Yer</u>	<u>Zaman</u>	<u>Anlatıcı</u>
-------------	--------------------	------------	--------------	-----------------

b. Yukarıda hikâyesi verilen atasözünün anlamını yazınız.

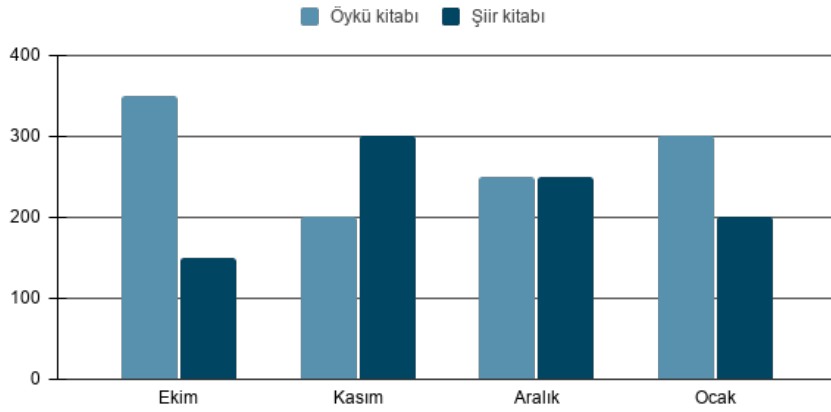
.....

14. “Yazar, son kitabında ilk kitabının aksine yabancı sözcüklere daha fazla yer vermiş.” **Ela**, bu cümleyi okuduktan sonra bazı çıkarımlarda bulunmuştur. Bu çıkarımlardan doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” koyunuz.

- (.....) Yazarın ilk kitabıyla son kitabı karşılaştırılmıştır.
(.....) Yazarın basılmış üç tane kitabı vardır.
(.....) Yazar, yabancı dillere oldukça hâkimdir.
(.....) Yazarın birden fazla kitabı vardır.
(.....) Yazarın son kitabı ilk kitabından daha az beğenilmiştir.

15. Lüleburgaz'da bulunan 500 öğrencinin ekim, kasım, aralık ve ocak aylarında okudukları kitapların türlere göre dağılımına ait grafiği inceleyerek aşağıda verilmiş olan soruları cevaplayınız.

Lüleburgaz'da 500 öğrencinin okudukları kitapların türlere göre dağılımı

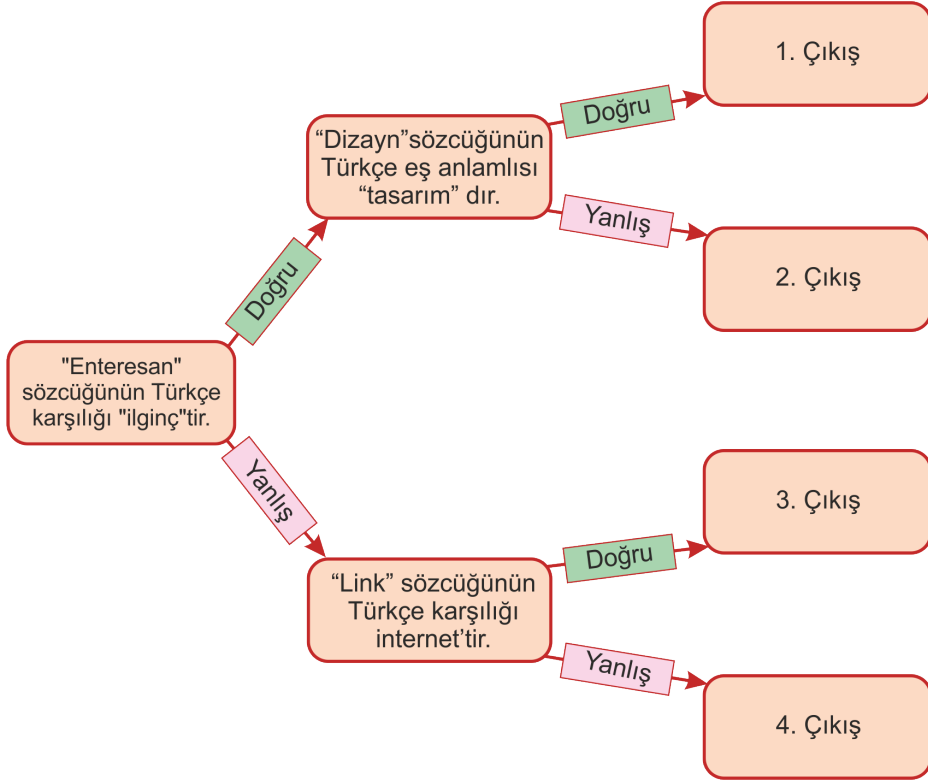
Yukarıdaki grafiğe bakarak aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

_____ ayında okunan öykü kitabı ile şiir kitabının sayısı eşittir.

Ekim ayında şiir kitabı, öykü kitabından daha _____ okunmuştur.

Ocak ayında okunan şiir kitabının sayısı ile kasım ayında okunan şiir kitabının sayısı _____.

16. Aşağıda bulunan etkinlik doğru tamamlandığında hangi çıkış kapısına ulaşılır?

17. "Geçmişte yaşadığımız hatalardan elbette ders çıkarmalıyız. Aynı hatalara yeniden düşmemek için yaşadıklarımız bize öğretmen olmalıdır. Fakat hep **geçmişte cakılı kalırsak**, ayaklarımız bizi ileriye götürmez. Benzer şekilde hep gelecek kaygısı da yaşanmamalıdır. En güzeli ne geçmişe ne geleceğe bakmak, sadece içinde bulunduğumuz anı yaşamaktır ."

Yukarıdaki altı çizili ifadeyi açıklayınız.

18.

Bütün çocuklar
Yokluk bilmesinler
Et, şeker, süt bulsunlar
Giyimli, tok ve rahat
Gitsinler okullara
Sınıflarını geçsinler.
Büyükler biraz daha yorulsun
Onlar da büyüsünler

Dünyayı verelim çocuklara hiç değilse bir günlüğüne
allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar
oynasınlar türküler söyleyerek yıldızların arasında
dünyayı çocuklara verelim
kocaman bir elma gibi verelim sıcak bir ekmek somunu gibi
hiç değilse bir günlüğüne doysunlar.

Yukarıda verilen şiirlerden hareketle aşağıdaki soruyu cevaplayınız.

İki şiirde de işlenen ortak tema nedir? Yazınız

19. Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlılarını ve zıt anlamlılarını yazınız.

Kelime	Eş Anlamı
Şark	
Konuk	
Hediye	
Okul	
Hudut	

Kelime	Zıt Anlamlı
Kalın	
Gök	
Pahalı	
Yavaş	
Alçak	

20. Aşağıdaki cümleleri, yanlarında verilen anlam özelliğini ifade edecek biçimde tamamlayınız.

- Sınava iyi hazırlandığım için(neden-sonuç)
Sınavdan 100 aldığım zaman(sevinç)
Göbeklitepe'yi görünce(şaşıрма)
Köpek bir anda(korku)

21. "Betimleme, kelimelerle resim çizme sanatıdır, gördüklerimizi ayrıntılı olarak anlatırız. Betimlemede sıfatlar bolca kullanılır."

Sonbahar mevsimini betimleyiniz.

.....

22. Aşağıdaki eksik tümceleri, verilen ön adlardan (sıfat) uygun olanıyla tamamlayınız.

(Üç, Bu, Kırmızı, Küçük, Çalışkan, Tuzlu)

1. Manavdan aldığım elmaları beğendin mi?
2. Denizin suyu burnuma kaçtı.
3. Kafeste cennet papağanı yaşıyor.
4. kurbağa kuyruğun nerede?
5. takımın oyun tarzını beğeniyorum.
6. karınca hiç durmadan buğday taşıyor.

23. Aşağıdaki cümleleri sebep-sonuç ve amaç-sonuç ilişkisi bakımından inceleyerek numaralarını uygun kutucuğa yazınız.

1. Yabancı dil öğrenmek için yurt dışına gitti.

2. Kar yağdığı için okullar tatil edildi.

3. Reklamlar uzun sürdüğünden filmin son kısmını izlemedi.

4. Seni daha fazla üzmemek için sustum.

5. Saçını kestirmek üzere kuaföre gitti.

6. Balık tutmak için kayıkla denize açıldık.

Amaç sonuç

Neden sonuç

24. Aşağıda verilen deyimleri anlamlarını bularak eşleştiriniz. Deyimin başında bulunan harfi eşleştirdiğiniz anlamın boş bölümüne yazınız.

a. Ayağını yorganına göre uzat.

b. Evdeki hesap çarşıya uymaz.

c. Acı patlıcanı kırağı çalmaz.

d. Can çıkmayınca huy çıkmaz.

e. Arpa eken darı biçmez.

() Harcamalarını kazancına göre ayarlamam gerekir.

() Kötü davranışın karşılığı iyi olmaz.

() Bir insanın huyu ne olursa olsun değişmez.

() Zorluk görmüş kişiler her türlü sorunu aşabilir.

() Önceden planlanan bir iş, onu yaparken aynı şekilde sonuçlanmayabilir.

25. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin türünü uygun kutuya işaretleyiniz.

CÜMLE	EDAT	BAĞLAÇ	ÜNLEM
Dün bize Elif <u>de</u> geldi.			
Anneler çocukları <u>için</u> fedakârlık yapar.			
<u>Bravo</u> , seni kutlarım!			

26.

Aslan ile Fare

Herkese saygı göstermeli elden geldikçe.
Umulmadık kimselerden fayda görür insan.
İşte bu gerçeği anlatan bir hikaye,
Daha nice bin hikaye arasından.
Pençesi dibinde bir arslanın,
Dalgınlıkla bir fare çıkıverdi.
Bu fırsatı kullanmadı sultanı ormanın,
Fareye dokunmayıp bir büyüklük gösterdi.
Bu iyiliği boşa gitti sanmayın;
Kimin aklına gelir ki bir an,
Fareye işi düşer aslanın?
Ama o da bir gün dışarı çıktı ormandan;
Gitti tutuldu bir ağa.
Ne çırpınma, ne kükreme kâr etmez tuzağa.
Bay fare koştu; dişiyle aslanın ağını,
Öyle bir kemirdi ki ağ söküldü nihayet.
Sabırla zamanın yaptığıını;
Ne kuvvet yapabilir, ne şiddet.

Bu metnin ana fikrini en iyi ifade eden atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- 1- Dost kara günde belli olur.
- 2- İyilik eden iyilik bulur.
- 3- Bana arkadaşını söyle , sana kim olduğunu söyleyeyim.
- 4- Dost dostun eğlenmiş atıdır.

27. Pamuk gibi beyaz kar taneleri gökyüzünden indikçe çocuklar sevinç çığlıkları atıyordu. **Cümlesinde bulunan benzetme unsurlarını yazınız.**

Benzetilen

Benzeyen

Benzetme Edatı

Benzetme Yönü

28. Aşağıdaki cümlelerde geçiş ve bağlantı ifadelerinin altını çiziniz.

- Arkadaşlarımla ya sinemaya ya da pikniğe gidecektik.
- Sınavına çok çalıştı buna rağmen yüksek not alamadı.
- Oyuncu olmayı çok istiyordu fakat eğitim alamıyordu.
- Geziye gitmeyi çok istiyordu ama kafiledeki kimseyi tanııyordu.

29. "ile" sözcüğü edat veya bağlaç olarak kullanılabilir. Bunu cümlede kullanımından anlayabiliriz. Cümlede "ile" sözcüğü yerine "ve" bağlacı getirdiğimizde cümlenin anlamı bozulmuyorsa "ile" bağlaçtır; anlam bozuluyorsa "ile" edattır.

Buna göre hangi cümlede ile edattır?

- Defne ile Deniz akşamüzeri güneşlenmek için sahile indi.
 - Başar ile annesi yeni çıkan filmi izlemeye sinemaya gitti.
 - Çarşıda çiçekçinin önünden geçerken gül ile karanfil aldık.
 - Barış araba ile Tekirdağ'dan Lüleburgaz'a gitti.
- 30. Aşılmasına imkan olmayan hiçbir duvar yoktur, demiş Çehov. Siz ne kadar duvarı aştınız? Bir sorun kendinize. Amacınıza kavuşmak için umudunuzu kaybetmeden devam edebiliyor musunuz hayata? Sabırla, kararlılıkla, inançla hayallerinize kavuşacağınız günü bekliyor musunuz? Az daha bekleyin. Güneş birazdan doğacak.**

Bu paragrafta asıl anlatılmak istenen nedir?

- Her zaman isteklerimiz gerçekleşmeyebilir.
 - Her engel aşılabılır yeter ki beklemesini bil.
 - Herkes gerçekleşmesi için hedef belirler.
 - Bazı engeller ne kadar çabalasan da aşılamaz.
- 31. Aşağıdaki ikilemelerden hangisinin yapılışı farklıdır?**
- yalan yanlış
 - kılık kıyafet
 - abuk sabuk
 - eş dost

32. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük terimdir?

- Sanatçı yapıtlarıyla topluma ışık tutar.
- O herkesle dalga geçiyordu.
- Oda birden derin bir sessizliğe büründü.
- Doktor stetoskop ile hastayı muayene etti.

33. Bir sözcükle anlatılabilecek kavramları birden çok sözcükle anlatmaya dolaylama denir.
Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylama vardır?
- A) Tarzan haykırdı ve hayvanları çağırdı.
B) Toplantıya en son ormanlar kralı geldi.
C) Tarzan ona dik dik bakarak konuştu.
D) Neden bu önemli toplantıya geciktin?
34. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartma vardır?**
- A) Arkadaşım çok güçlüydü.
B) Ulaşımında, ses hızını aşan teknolojiler geliştirildi.
C) Deniz sabah saatlerinde çarşaf gibiydi.
D) O kadar yazı yazdık ki kollarımız koştular.
35. Sözcük sonlarındaki p, ç, t, k sert ünsüzlerinin ünlüyle başlayan bir ek aldıklarında b, c, d, g, ğ'ye dönüşmelerine ünsüz yumuşaması denir.
Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala örnek olan sözcük vardır?
- A) Köylüler süt sağıyorlardı.
B) Sabahtan akşama kadar yağmur yağdı.
C) Karşıya geçerken sağına soluna dikkat et.
D) Yaşlandığı için saçları ağarmıştı.
36. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?**
- A) Duydumki unutmuşsun gözlerimin rengini.
B) Bende seninle aynı duyguları paylaşıyorum.
C) Bizimkiler daha yeni durmuyor mu?
D) Oysa ki seni ne kadar çok seviyordu.
37. **Aşağıdakilerin hangisinde kesme işareti (') yanlış kullanılmıştır?**
- A) 23 Nisan'ın gelmesini dört gözle bekliyoruz.
B) Edirne'li Ahmet amca çok güzel köfte yapar.
C) Edirne'ye pandemiden dolayı gidemiyoruz.
D) 2014'ten beri öğretmenlik yapıyordum.

38. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartma vardır?

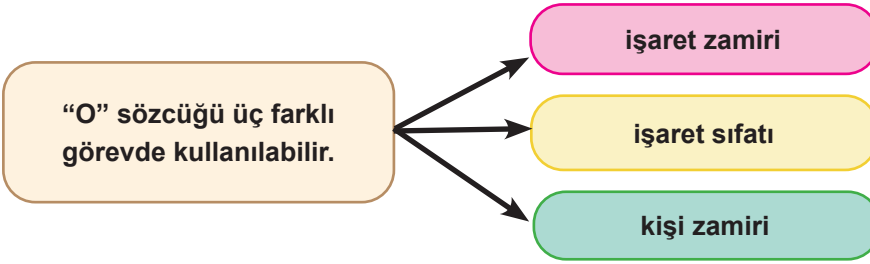
- A) Günler uzamaya başladı.
- B) Dağlar kadar bulaşık yıkadım.
- C) Dün gece kötü bir rüya gördüm.
- D) Çok fazla dert var başımda.

39. Bitişik yazılan birleşik kelimelerle ilgili bazı kurallar şunlardır:

- “birkaç, birkaçı, birtakım, herhangi” gibi belirsizlik sıfat ve zamirleri de gelenekleşmiş olarak bitişik yazılır.
- Ses düşmesine uğrayan birleşik kelimeler bitişik yazılır: birbiri (< biri biri).
- Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır: “aslanağzı”.
- İki veya daha çok kelimenin birleşmesinden oluşmuş kişi adları, soyadları ve lakaplar bitişik yazılır: Atatürk, Gülnihal ...

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurallardan biri ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

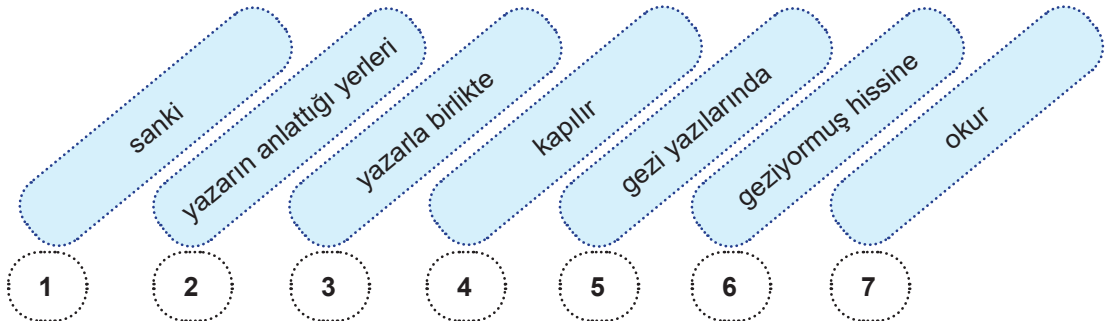
- A) Buralara kadar niçin zahmet ettiniz?
- B) Namıdiğer Yedisekiz Hasan Paşa, vaktiyle buralarda yaşamış.
- C) Bu topraklarda keçi boynuzu da yetişir.
- D) Bu çocukların birçoğu vatana hizmette yarışmaktadır.

40. Buna göre “o” sözcüğü hangisinde işaret zamiri olarak kullanılmıştır?

- A) Birkaç ay sonra yeniden düşündüğümde o günün ne kadar zor geçtiğini fark ettim.
- B) Yapılan bu haksızlığa o da benim gibi sessiz kalmadı.
- C) Bir zamanlar ben de o genç gibi yaprak misali savruluyordum.
- D) O, şimdiye kadar okuduğum en güzel kitaptı.

41.

Yukarıdaki kelime ve kelime grupları kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında sondan ikinci kelime ya da kelime grubu aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 4
- B) 5
- C) 6
- D) 7

42. Bir sözcükle anlatılabilecek kavramları birden çok sözcükle anlatmaya dolaylama denir.
Aşağıdaki sözcük gruplarından hangisi dolaylamaya örnek değildir?
- A) Yastık kılıfı
 - B) Ormanlar kralı
 - C) Yavru vatan
 - D) File bekçisi

43. Türkçede sert ünsüzle biten bir sözcüğe yumuşak ünsüzlerden "c, d, g" ile başlayan bir ek geldiğinde, ekin başındaki ünsüz değişerek sertleşir. Bu duruma ünsüz sertleşmesi denir.
Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz sertleşmesi yoktur?
- A) Defteri ondan istedim.
 - B) Kediyi ağaçtan indirdik.
 - C) Kulaktan dolma bilgileri var
 - D) Irmaktan yavaşça geçmişti

CEVAP ANAHTARI

- 1.
1. Kılı kırk yarmak	a. Ocağına incir ağacı ekmek
2. Ocağını söndürmek	b. Sıkı fıkı olmak
3. Başkaldırmak	c. Kafa tutmak
4. Aralarından su sızmamak	e. Göz yummak
5. Görmezden gelmek	f. İnce eleyip sık dokumak

2.

CÜMLE	Zamir olan sözcük	Zamir çeşidi
Yarın bize gelir misin?	bize	kişi zamiri
Kaan onu masaya bırak	onu	işaret zamiri
Ayça nereye gidiyorsun?	nereye	soru zamiri
Kerem'i herkes çok seviyor.	herkes	belgisiz zamir
Şunu uzatır mısın?	şunu	işaret zamiri

3. 3 Ocak tarihinde Türkçe dersinden değerlendirme sınavı olacağız. Tüm konulara çok çalıştım; yalnız sıfatlar konusunda zorlanıyorum. Sınavda yanlış yapmamak için defterime bir kez daha göz attım. İyi ki bir kez daha bakmışım. Şimdi sıfatlarla ilgili her şeyi biliyorum.

- 4.
- Aşılmasına imkan olmayan hiçbir duvar yoktur. (Çehov)
- Bilgili olduğumuz oranda özgür oluruz. (Sokrates)
- Bir okul açan, bir hapisane kapatır. (Victor Hugo)
- İnsanın kendini fethetmesi zaferlerin en büyüğüdür. (Eflatun)

- 5.
- O, benim en güzel kalemim. İşaret zamiri
- O, bugün alışveriş yapmış. Kişi zamiri
- Onlar, sofrayı kurmuşlar. Kişi zamiri
- Onlar, benim notlarım. Kişi zamiri

6. Türkçe dersini çok seviyorum. (isim)
Eve geldim ve ders çalışmaya başladım. (bağlaç)
Odasında sallanan sandalye vardı. (sıfat)
Başarmak için her şeyi yaparım. (edat)
Saçını artık kendi toplayabiliyordu. (zamir)
Hay aksi, uyuyakalmışım! (ünlem)

7. (G) Sabahtan beri yağmur yağıyor.
(K) Kelebekler hüzünlü hüzünlü uçuyorlardı.
(G) Babam televizyon karşısında saatlerce otururdu.
(K) Köpek etrafına intikam almak istercesine bakınıyordu.
(G) Cıvcivler kümesin kapısı açılır açılmaz etrafa dağılmaya başladı.
(G) Kaplumbağa otların arasından başını çıkarmış etrafa bakınıyordu.
(G) Öğrenciler koridorda sohbet ediyorlardı.
(K) Ormanların kralı tilkiye bir ders vermek istedi.

8.

Burak ile Yavuz Kuleli köyünde yaşıyorlar.	bağlaç
Oyun oynamaya gelirim ancak ödevimi bitirdikten sonra.	bağlaç
Kırklareli'ne yarın otobüsle gideceğim.	edat
Olanları ancak sana anlatabildim.	edat
Kardeşimle kırtasiye alışverişini yapmaya ilçeye gittik.	edat
Resim yapacaktım ancak boya kalemlerimi almayı unutmuşum.	bağlaç
Doğa ile insanlar bir bütündür, birbirine bağlıdır.	bağlaç
Doğanın sesini ancak isteyenler duyabilir.	edat
Okumak ancak yeni ufuklar keşfetmek isteyenlerin bindiği bir gemidir.	edat
Öğretmenim ile güzel bir piknik yaptık.	edat

9. a.

İnsan dışındaki varlıklara, insanlara ait özelliklerin verilmesine **kişileştirme (teşhis)** denir.

İnsan dışındaki varlıklara, insanlara onların ağzından söz söyletme sanatına **kONUŞTURMA (intak)** denir.

Anlatımı kuvvetlendirmek sözün etkisini artırmak için aralarında değişik yönlerden ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanın özelliklerinin kuvvetli olana aktarılmasına **benzetme** denir.

b.

1. **kişileştirme**

2. **kONUŞTURMA**

3. **benzetme**

4. **kONUŞTURMA ve benzetme**

10. 1- deyim 10- deyim
 2- atasözü 11- atasözü
 3- atasözü 12- atasözü
 4- deyim 13- deyim
 5- atasözü 14- atasözü
 6- deyim 15- deyim
 7- atasözü 16- deyim
 8- deyim 17- deyim
 9- atasözü 18- atasözü

11.

1			B	İ	L	İ	N	Ç
2	T	Ü	K	E	T	İ	C	İ
3			Ü	R	E	T	İ	M
4						H	A	K
5				Y	A	R	G	İ
6			F	A	T	U	R	A
7						F	İ	Ş
8						M	A	L
9				B	Ü	T	Ç	E
10		S	İ	G	O	R	T	A

12.

CÜMLELER	SIFAT	ZAMİR
Bu günlere el birliğiyle geldik.	X	
Arkadaşlarımla bazı haftalar pikniğe gideriz.	X	
Haklarımızı her zaman öğrenmeliyiz.	X	
O , tanıdığım en dürüst insan.		X
Herkesin kolay kolay başarabileceği bir şey değildi bu .		X
Tüm ödevlerimi zamanında ve eksiksiz yaptım.	X	
Eşyalarımın birçoğunu ihtiyacı olanlara verdim.		X
Bu kitaplarımı çok seviyorum bazılarını arkadaşlarımla da paylaşıyorum.		X
Doğanın bütün renklerini hayranlıkla izliyorum.	X	

13. a. OLAY: Bir tüccarın İzmir'e gönderdiği mallar için gemiciye para vermeyerek onu oyalaması ve gemicinin artık bunu kabul etmeyerek parasını istemesi.
 KAHRAMANLAR: Tüccar, gemici
 YER: İstanbul
 ZAMAN: Geçmişte bir zaman
 ANLATICI: 3. kişili anlatım

b. Yalnız konuşarak, yaparım ederim diyerek bir yere varılmaz ve hiçbir iş gerçekleştirilemez.

14. (D) Yazarın ilk kitabıyla son kitabı karşılaştırılmıştır.
(Y) Yazarın basılmış üç tane kitabı vardır.
(Y) Yazar, yabancı dillere oldukça hâkimdir.
(D) Yazarın birden fazla kitabı vardır.
(Y) Yazarın son kitabı ilk kitabından daha az beğenilmiştir.
15. a. Aralık ayında okunan öykü kitabı ile şiir kitabının sayısı eşittir.
Ekim ayında şiir kitabı, öykü kitabından daha az okunmuştur.
Ocak ayında okunan şiir kitabının sayısı ile Ocak ayında okunan öykü kitabının sayısı eşit değildir.
16. 1.adım: Doğru
2.adım: Doğru
Çıkış: 1. Çıkış
17. Sürekli geçmişte yaptıklarımızı düşünmek ve sürekli irdelemek olarak açıklanabilir.
18. 1. Çocuk sevgisi.

19.

Kelime	Eş Anlamı	Kelime	Zıt Anlamlı
Şark	Doğu	Kalın	İnce
Konuk	Misafir	Gök	Yer
Hediye	Armağan	Pahalı	Ucuz
Okul	Mektep	Yavaş	Hızlı
Hudut	Sınır	Alçak	Yüksek

20. Öğrenci cevabı

21. Öğrenci cevabı

22.

1. Manavdan aldığım ..kırmızı.. elmaları beğendin mi?
2. Denizin ...tuzlu... suyu burnuma kaçtı.
3. Kafesteüç..... cennet papağanı yaşıyor.
4. ..Küçük.. kurbağa kuyruğun nerede?
5.Bu..... takımın oyun tarzını beğeniyorum.
6. ..Çalışkan.. karınca hiç durmadan buğday taşıyor.

23. Amaç-sonuç: 1, 4, 5, 6
Neden-sonuç: 2, 3

24. a. Ayağını yorganına göre uzat. (a) Harcamalarını kazancına göre ayarlamam gerekir.
b. Evdeki hesap çarşıya uymaz. (e) Kötü davranışın karşılığı iyi olmaz.
c. Acı patlıcan kırağı çalmaz. (d) Bir insanın huyu ne olursa olsun değişmez.
d. Can çıkmayınca huy çıkmaz. (c) Zorluk görmüş kişiler her türlü problemin üstesinden gelebilir
e. Arpa eken darı biçmez. (b) Daha önceden planladığın bir iş, onu yaparken aynı şekilde sonuçlanmayabilir.

25.

CÜMLE	EDAT	BAĞLAÇ	ÜNLEM
Dün bize Elif <u>de</u> geldi.		de	
Anneler çocukları <u>için</u> fedakârlık yapar.	için		
<u>Bravo</u> , seni kutlarım!			bravo

26. Metnin ana fikri: 2- İyilik eden iyilik bulur.

- 27.
<u>Benzetilen</u>
Pamuk | <u>Benzeyen</u>
Kar taneleri | <u>Benzetme Edatı</u>
Gibi | <u>Benzetme Yönü</u>
Beyaz |
|----------------------------|---------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|

28. a. Arkadaşlarımla ya sinemaya ya da pikniğe gidecektik.
b. Sınavına çok çalıştı buna rağmen yüksek not alamadı.
c. Oyuncu olmayı çok istiyordu fakat eğitim alamıyordu.
d. Geziye gitmeyi çok istiyordu ama kafiledeki kimseyi tanımiyordu.

29. D 38. B
30. B 39. C
31. C 40. D
32. D 41. C
33. B 42. A
34. D 43. A
35. D
36. C
37. B

meb.gov.tr